

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۶۶ - ۱۷۴)

۱۶۶- « كنت أتلو آيات من القرآن الكريم في اصطفاة المدرسة الصباحية، و أنا في العاشرة من عمري! »:

- (۱) وقتی ۱۰ سال داشتم، در صف صبحگاهیمان به تلاوت آیاتی از قرآن کریم می‌پرداختم!
 - (۲) در حالی که ۱۰ ساله بودم، در صف صبحگاهی مدرسه آیاتی از قرآن کریم را تلاوت می‌کردم!
 - (۳) هنگامی که ۱۰ سال داشتم، در صف صبحگاهی بعضی آیات قرآن کریم را در مدرسه می‌خواندم!
 - (۴) در حینی که به ۱۰ سالگی رسیده بودم، در صف صبحگاهی مدرسه آیات قرآن کریم را قرائت می‌کردم!
- ۱۶۷- « استشر الآخرين فيما لا تعلم و إن كانوا أصغر منك، فإن الاستشارة لا تُمیز بين الصغير و بين الكبير! »:

- (۱) درباره آنچه نمی‌دانی با دیگران مشورت کن اگرچه کوچکتر از تو باشند، چه مشورت کردن بین کوچک و بزرگ جدا نمی‌کند!
- (۲) درباره هرچه نمی‌شناسی با دیگران مشورت کن اگرچه آنها از تو کوچکتر هستند، مشورت برای کوچک و بزرگ فرق قائل نیست!
- (۳) با دیگران درباره آنچه نمی‌دانی مشورت کن حتی اگر آنها کوچکتر باشند، زیرا طلب مشورت بین کوچک و بزرگ جدایی قائل نیست!
- (۴) از دیگران درباره هر چیزی که نمی‌شناسی مشورت بخواه حتی اگر از تو کوچکتر بودند، پس مشورت خواستن میان کوچک و بزرگ فرق نمی‌گذارد!

۱۶۸- « هذا جميل جداً أن تجعل عدوك صديقاً، و الأجل منه هو ألا تفتح بوابة قلبك للعدوة، بل تُسبب تحويلها إلى صداقة! »:

- (۱) این جداً زیباست که دشمنت را دوست بگردانی، و زیباتر این بود که دروازه قلب خود را برای دشمن نگشایی، بلکه باعث تحول آن به دوستی بشوی!
 - (۲) این بسیار زیباست که دشمن خود را دوست بگردانی، و زیباتر از آن اینست که دروازه قلبت را برای دشمنی نگشایی، بلکه سبب تبدیل آن به دوستی بشوی!
 - (۳) این زیباست جداً که دشمن را دوست خود گردانده‌ای، و زیباتر از آن اینکه دروازه قلب خود را به روی دشمنی باز نکرده‌ای، تا سبب شوی دوستی به دشمنی تحول پیدا کند!
 - (۴) این چقدر زیباست که دشمن خود را دوست گردانده‌ای، اما زیباتر این است که دروازه قلبت را برای دشمنی باز نکنی، بلکه سبب شوی آن دشمنی به دوستی تبدیل شود!
- ۱۶۹- « إن الفخور يمشي مرحاً و هذا نموذج تربوي لمن يتعلم الأدب ممن ليس له أدب! »:

- (۱) فخرفروش راه رفتنی متکبرانه دارد ولی برای آنکه ادب را از بی‌ادبان می‌آموزد نمونه‌ای تربیتی است!
- (۲) فخرفروش خودخواهانه راه می‌رود و این الگویی تربیتی است برای کسی که ادب را از کسی می‌آموزد که ادب ندارد!
- (۳) فخرفروش نوع راه رفتنش خودخواهانه است ولی برای آنکه ادب را از کسی که ادب ندارد یاد می‌گیرد، یک نمونه تربیتی است!
- (۴) فخرفروش چون متکبران راه می‌رود و این نمونه تربیتی برای کسی است که ادب را از کسی که در او ادب نیست آموخته است!

۱۷۰- عَيْنِ الصَّحِيح:

- ۱) نَزَلَ الْمَطْرُ عَلَى الْأَرْضِ الَّتِي كَانَتْ لَهَا اغْبِرَارٌ وَ صَيَّرَهَا خَضْرَاءَ: باران بر زمینهایی که غبار آلودگی داشت فرو ریخت و آنها سرسبز شدند!
- ۲) شَقَّ الْمُهَنْدِسُونَ الْجِبَالَ وَ جَهَّزُوا لَنَا طَرِيقًا إِلَى شِمَالِ الْبِلَادِ: مهندسان کوهها را شکافتند و برای ما راه شمال کشور را باز کردند!
- ۳) زَانَتْ أُمِّيْ غُرْفَتِيْ بِأَنْجَمٍ وَرَقِيَّةٌ جَمِيلَةٌ لِحَفَلَةِ مِيلَادِي: مادرم بخاطر جشن تولدم، با ستاره‌های کاغذی اتاقم را به زیبایی زینت داد!
- ۴) نُرِيدُ مِنْ اللَّهِ أَنْ يَجْعَلَ لَنَا لِسَانَ الصَّدَقِ فِي الْآخِرِينَ: از خدا می‌خواهیم که برای ما یاد نیکو را در میان آیندگان قرار دهد!

۱۷۱- عَيْنِ الْخَطَا:

- ۱) اِكْرَهَ الْجُرْمَ وَ لَا تَكْرَهُ الْمُجْرِمَ: جرم را زشت بدار و مجرم را ناپسند مشمار،
- ۲) لَا بَأْسَ فِي أَنْ تَدْرِسَ الْقَوْلَ وَلَكِنْ اِحْتَرَمِ الْقَائِلَ: هیچ اشکالی نیست در اینکه گفتار را بررسی کنی ولی گوینده را احترام کن،
- ۳) عَلَيْكَ أَنْ تَرْحَمَ الْعَاصِيَ وَلَكِنْ تُسَخِّطُكَ الْمَعْصِيَةُ: تو باید بر عصیانگر رحم کنی ولی از معصیت خشمگین می‌شوی،
- ۴) فَإِنَّ مَهْمَتَكَ أَنْ تَتَغَلَّبَ عَلَى الْمَرَضِ لَا عَلَى الْمَرِيضِ: زیرا مأموریت تو این است که بر بیماری غلبه کنی نه بر بیمار!

۱۷۲- « دانشمندان از شناختن راز آن پدیدهٔ عجیب ناامید شدند! ». عَيْنِ الصَّحِيح:

- ۱) يَتَسَّعُ الْعُلَمَاءُ مِنْ مَعْرِفَةِ سِرِّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيبَةِ!
- ۲) قَدْ يَتَسَّعُ عُلَمَاءٌ مِنْ عِلْمِ السِّرِّ لِتِلْكَ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيبَةِ!
- ۳) أَيْسَ الْعُلَمَاءُ مِنَ التَّعَرُّفِ عَلَى هَذِهِ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيبَةِ!
- ۴) أَصْبَحَ الْعُلَمَاءُ فِي يَأْسٍ مِنْ تَعَارُفِ لِهَذِهِ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيبَةِ!

۱۷۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَائِغِ:

« رِبْمَا تَسْتَطِيعُ أَنْ تَمْلِكَ كُلَّ مَا تُرِيدُ، وَ أَنْتَ ظَالِمٌ، وَلَكِنْ عِنْدَمَا يَدْعُو عَلَيْكَ مَظْلُومٌ، تَفْقَدُ كُلَّ مَا مَلَكَتْ فِقْدَانًا أَبَدِيًّا! »:
 بتوانی هرچه را بخواهی مالک شوی ولی وقتی که یک مظلوم تو را نفرین کند، همهٔ آنچه را بدست آورده‌ای از دست می‌دهی!

- ۱) شاید / با ستمکار بودنت / مطمئناً
- ۲) چه بسا / درحالیکه ستمکاری / تا ابد
- ۳) شاید / حال آنکه ظالمی / تا زمانی
- ۴) چه بسا / با ستمکار بودنت / مطمئناً

۱۷۴- عَيْنِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ: « إِذَا كَانَ الصَّبْرُ مُرًّا فَعَاقِبَتُهُ حُلْوَةٌ! »:

- ۱) نیست رنگی که بگوید با من
- ۲) ساختم با آنکه عمری سوختم
- ۳) صبر بر جور رقیب، چه کنم گر نکنم
- ۴) چه خوش است در فراقی همه عمر صبر کردن
- اندکی صبر، سحر نزدیک است!
- سوختم یک عمر و صبر آموختم!
- همه دانند که در صحبت گل خاری هست!
- به امید آن که روزی به کف او فتد وصالی!

■ ■ عَيْن الصَّحِيح فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (١٧٥ - ١٧٧)

١٧٥- ﴿ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَ لَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللهُ ﴾:

- (١) شاء: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي - معلوم / فعل و فاعله « الله » و الجملة فعلية
- (٢) الله: لفظ الجلالة - اسم - مفرد مذكّر - معرفة (علم) - معرب / فاعل لفعل « شاء » و مرفوع
- (٣) نفعًا: اسم - مفرد مذكّر - اسم فاعل (من فعل مجرد ثلاثي) - نكرة - معرب / مفعول أو مفعول به و منصوب
- (٤) أملك: فعل مضارع - للمتكلم وحده - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - متعدّ / فعل مرفوع و مع فاعله جملة فعلية

١٧٦- « كان في المسجد جماعتان، جماعة يتفقّهون و جماعة يدعون الله و يسألونه! »:

- (١) يتفقّهون: مضارع - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) / فعلّ و مع فاعله جملة فعلية
- (٢) يسألون: فعل مضارع - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) / فعلّ و مع فاعله جملة فعلية
- (٣) جماعتان: اسم - مثنى مؤنث - نكرة - معرب / اسم « كان » من الأفعال الناقصة، و مرفوع بالألف
- (٤) المسجد: اسم - مفرد مذكّر - اسم مكان (من فعل مزيد ثلاثي و مصدره « سجود ») - معرفت بآل / مجرور بحرف « في »

١٧٧- « بعد أن يتناول التمساح طعامه يقترب منه نوع من الطيور! »:

- (١) نوع: اسم - مفرد مذكّر - نكرة - معرب / مبتدأ و مرفوع، و الجملة اسمية
- (٢) طعام: اسم - مفرد مذكّر - اسم مبالغة (اشتقاقه من مادة « ط ع م ») / مفعول أو مفعول به و منصوب
- (٣) يتناول: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفاعل) - لازم / فعل و فاعله « التمساح » و الجملة فعلية
- (٤) يقترب: مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب افتعال) / فعل مرفوع و فاعله « نوع » و الجملة فعلية

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٧٨-١٨٥)

١٧٨- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (١) لِلزَّرَافَةِ صَوْتٌ يُحَدِّرُ الْحَيَوَانَاتَ حَتَّى تَبْتَئِدَ عَنِ الْخَطَرِ!
- (٢) نَقَارُ الْخَشَبِ طَائِرٌ يَنْقُرُ جَذَعَ الشَّجَرَةِ بِمَنْقَارِهِ عَشْرَ مَرَّاتٍ فِي الثَّانِيَةِ!
- (٣) رَأَيْتُهُ يُحِبُّ الْفَقِيرَ وَ يَفْكُ الْأَسِيرَ وَ يَرْحَمُ الصَّغِيرَ وَ يَعْرِفُ قَدْرَ الْكَبِيرِ!
- (٤) بِلَادُنَا غَنِيَةٌ بِالنَّفْطِ وَ هِيَ تُصَدِّرُ قِسْمًا مُهِمًّا مِنْهُ إِلَى الْبِلَادِ الصَّنَاعِيَّةِ!

۱۷۹- عین ما فيه اسم تفضیل:

- (۱) لنبتعد عن الأعمال التي تجعل الأراذل يحكمون علينا!
- (۲) أحبُّ صديقي الذي يفكر في أعماله و أساليبه دائماً!
- (۳) كتب التلميذ واجباته متأخراً فما أَرْضَى معلّمه عنه!
- (۴) أسخط الصبور الشيطان بحلمه أمام المشاكل!

۱۸۰- عین الخطأ للفراغ: يذهب طلاب صفنا إلى المكتبة في الساعة الثامنة و النصف و يرجعون بعد أربع ساعات، فيجلسون في مكانهم

- (۱) نصف ساعة بعد الثانية عشرة!
- (۲) في الثانية عشرة و ثلاثين دقيقة!
- (۳) في الواحدة و ثلاثين دقيقة بعد الظهر!
- (۴) نصف ساعة قبل الواحدة بعد الظهر!

۱۸۱- عین الاسم مضافاً و موصوفاً معاً:

- (۱) معلّمنا المشفق محبوبٌ عندنا و يُشجّعنا على الأعمال الحسنة!
- (۲) من بين الملابس ذات الألوان المختلفة، الأبيض منها أجمل!
- (۳) حلويات هذا الحلواني لذيذةٌ و يبيعهما للناس كل يوم!
- (۴) الصديق الصالح مفيدٌ لنا و إن كان بعيداً عنا عادةً!

۱۸۲- عین ما ليس فيه الشرط:

- (۱) من سهر في سبيل الله فهو غير بالك يوم القيامة!
- (۲) من يسجل هدفاً و الحكم يقبله نجعله في فريقنا الفائز!
- (۳) من استطاع أن يحصل على مشتقات النفط إكتفى بنفسه!
- (۴) من يزرع شجرة الجوز يعلم أنها لا تثمر إلا بعد عشر سنوات!

۱۸۳- عین ما فيه تأكيدٌ للفعل:

- (۱) يُشاهد العجب بين الناس مشاهدةً كثيرة،
- (۲) و هذا حينما يعمل العبد المسلم عملاً يُعجبه،
- (۳) أو يقوم بعمل سيئ و يريه إراءةً جميلة،
- (۴) و الأفضل أن يؤمن بربه و يفخر افتخاراً بذلك!

۱۸۴- عین ما ليس فيه « الحال »:

- (۱) لا تتسامحوا و أنتم تحسبون أن لكم فرصة كثيرة،
- (۲) لأنكم إذا تدهون بالعمل و هو يحتاج إلى زمان،
- (۳) لا تجدون الفرصة كثيرة و هي قليلة و قصيرة دائماً،
- (۴) فيجب أن تستفيدوا من الفرصة و لو كانت قليلة!

۱۸۵- عین المستثنى و المستثنى منه اسمي مكان:

- (۱) وجدت مصادر جميع الكتب في المكتبة إلا مصدر هذا الكتاب!
- (۲) بنى المهندسون غرفاً متعدّدة في هذه المدرسة إلا مخزناً للكتب!
- (۳) سافر السياح إلى كل المناطق في البلاد الأخرى إلا منطقة في الشرق!
- (۴) وصلنا إلى المطار متأخرين لأن الشوارع كانت مزدحمة إلا الشارع الأخير!